

Р А З П О Р Е Ж Д А Н Е

гр. София, 14.02.2023 г.

С разпореждане на председателя на ВКС от 15.12.2022 г. на основание чл. 128, ал. 1 от ЗСВ, вр. т. 2.1 от Правилата за приемане на тълкувателни решения от общото събрание на гражданската колегия, общото събрание на търговската колегия и общото събрание на гражданската и търговската колегии във Върховния касационен съд, е образувано тълкувателно дело № 3/2022 г. на общото събрание на гражданска и търговска колегии на ВКС, след постъпило искане по чл. 125 от ЗСВ на председателя на Висшия адвокатски съвет за постановяване на тълкувателно решение по чл. 124, ал. 1, т. 2 от ЗСВ по следните правни въпроси:

1. В случаите, в които държавата, в която е извършено нарушението на авторско право, е различна от държавата по пребиваване на автора, кой е водещият пазар за ценообразуване при определяне размера на претърпените имуществени вреди под форма на пропуснато лицензионно възнаграждение, които подлежат на обезщетение по силата на чл. 95 от ЗАПСП?

2. Дължимото по силата на чл. 95, ал. 2 от ЗАПСП обезщетение за вреди включва ли право на обезщетение за направени извънсъдебни разноси за адвокат с оглед постигане на споразумение при нарушение на авторско право?

3. При определяне на справедливото обезщетение за нарушение на авторско право следва ли да се доказват претърпените неимуществени вреди в следствие на това нарушение или обезщетение на автора за неимуществени вреди се дължи винаги при доказано нарушение на авторско право?

Комисията в подготвително заседание по чл.7.1 от Правилата за приемане на тълкувателни решения от ОСГК, ОСТК и ОСГТК на ВКС, проведено на 13.02.2023 г. е установила следното:

Поставените въпроси се решават противоречиво в практиката на съдебни състави на окръжните и апелативните съдилища в страната съгласно влезли в сила съдебни решения по граждански дела по искове за защита на авторски права. Същевременно по въпросите липсва

задължителна практика на Върховния касационен съд и Върховния съд в тълкувателни решения и постановления, така както тези решения и постановления са определени като практика, имаща задължителен характер, в т. 2 от Тълкувателно решение № 1/2009 от 19.02.2010г. по тълк. дело № 1/2009г. на ОСГТК на ВКС.

По първия поставен въпрос в една част от съдебните актове се приема, че размерът на пропуснатите ползи следва да бъде съобразен с цените по обичайното местопребиваване на увреденото лице (релевантни са пазарните цени на пазара на увреденото лице - носител на авторски права). В този смисъл са решение № 547 от 03.06.2019г. по в.т.д. № 5913/2018г. на Апелативен съд - София, ТО, 6 състав, решение № 1705 от 07.08.2019г. по в.т.д. № 1692/2019г. на Апелативен съд - София, ТО, 13 състав, решение № 55 от 27.01.2022г. по в.т.д. № 922/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 6 състав, решение № 56 от 27.01.2022г. по в.т.д. № 1085/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 6 състав, решение № 88 от 15.06.2022г. по в.гр.д. № 168/2022г. на Апелативен съд - Пловдив, ГО, 1 състав.

В други решения се приема, че размерът на дължимото обезщетение за пропуснати ползи е с оглед пазарната цена, която ищецът, носител на авторски права, би получил за лицензионно ползване в държавата по местоизвършване на нарушението (средните пазарни цени в страната, където нарушителят на авторското право осъществява дейността си). В този смисъл са решение № 420 от 07.07.2021г. по в.т.д. № 507/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 11 състав, решение № 631 от 25.10.2021г. по в.т.д. № 559/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 15 състав, решение № 741 от 01.12.2021г. по в.т.д. № 913/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 15 състав, решение № 394 от 10.06.2022г. по в.т.д. № 1087/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 15 състав, решение № 395 от 10.06.2022г. по в.т.д. № 73/2022г. на Апелативен съд - София, ТО, 15 състав, решение № 453 от 30.06.2022г. по в.т.д. № 1092/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 9 състав, решение № 447 от 05.07.2022г. по в.т.д. № 524/2021 на Апелативен съд - София, ТО, 13 състав.

По втория поставен въпрос - в някои от съдебните актове се приема, че дължимото обезщетение за вреди от нарушени авторски права включва направените извънсъдебно разноски за адвокат за преговори (постигане на споразумение). В този смисъл са решение № 1705 от 07.08.2019г. по в.т.д. № 1692/2019г. на Апелативен съд - София, ТО, 13 състав, решение № 631 от 25.10.2021г. по в.т.д. № 559/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 15 състав, решение № 741 от 01.12.2021г. по в.т.д. № 913/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 15 състав, решение № 55 от 27.01.2022г. по в.т.д. № 922/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 6 състав, решение № 56 от

27.01.2022г. по в.т.д. № 1085/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 6 състав, решение № 394 от 10.06.2022г. по в.т.д. № 1087/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 15 състав, решение № 395 от 10.06.2022г. по в.т.д. № 73/2022г. на Апелативен съд - София, ТО, 15 състав, решение № 447 от 05.07.2022г. по в.т.д. № 524/2021 на Апелативен съд -София, ТО, 13 състав, решение № 88 от 15.06.2022г. по в.гр.д. № 168/2022г. на Апелативен съд - Пловдив, ГО, 1 състав.

В друга част от решенията се приема, че такива разноси не са пряка последица от нарушението - решение № 420 от 07.07.2021г. по в.т.д. № 507/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 11 състав, решение № 465 от 24.07.2021г. по в.т.д. № 2452/2020г. на Апелативен съд - София, ТО, 5 състав, решение № 483 от 26.07.2021г. по в.т.д. № 198/2021 г. на Апелативен съд - София, ТО, 3 състав, решение № 453 от 30.06.2022г. по в.т.д. № 1092/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 9 състав.

По третия поставен въпрос в част от съдебните решения се приема, че нарушението на авторските права на физическо лице винаги причинява негативни психически изживявания - решение № 420 от 07.07.2021г. по в.т.д. № 507/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 11 състав, решение № 631 от 25.10.2021г. по в.т.д. № 559/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 15 състав, решение № 741 от 01.12.2021г. по в.т.д. № 913/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 15 състав, решение № 394 от 10.06.2022г. по в.т.д. № 1087/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 15 състав, решение № 395 от 10.06.2022г. по в.т.д. № 73/2022г. на Апелативен съд - София, ТО, 15 състав, решение № 447 от 05.07.2022г. по в.т.д. № 524/2021 на Апелативен съд - София, ТО, 13 състав, решение № 260001 от 11.01.2021г. по в.гр.д. № 458/2020г. на Апелативен съд - Пловдив, ГО, 3 състав, решение № 88 от 15.06.2022г. по в.гр.д. № 168/2022г. на Апелативен съд - Пловдив, ГО, 1 състав.

В друга част от решенията исковете за присъждане на обезщетение за претърпени от автора неимуществени вреди са отхвърлени поради това, че той не е представил никакви доказателства за това, че наистина е изживял твърдените душевни неудобства, а неимуществените вреди подлежат на доказване като всяка една вреда и настъпването им не може да се основава на предположения - решение № 1896 от 18.07.2018г. по в.т.д. № 1140/2018г. на Апелативен съд - София, ТО, 6 състав, решение № 55 от 27.01.2022г. по в.т.д. № 922/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 6 състав, решение № 56 от 27.01.2022г. по в.т.д. № 1085/2021г. на

Апелативен съд - София, ТО, 6 състав, решение № 453 от 30.06.2022г. по в.т.д. № 1092/2021г. на Апелативен съд - София, ТО, 9 състав).

Според комисията Искането за постановяване на тълкувателно решение по поставените въпроси е допустимо и към момента не съществува необходимост въпросите да бъдат прередактирани.

С оглед на горното и на основание т. 7.3 и т. 8.1 от Правилата за приемане на тълкувателни решения от ОСГК, ОСТК, ОСГТК на ВКС

РАЗПОРЕЖДАМ:

I. НАСРОЧВАМ тълкувателно дело № 3/2022 г. на ОСГТК за 22.06.2023 г. от 14.00 ч. за открито заседание, за когато да бъдат уведомени всички лица по чл. 129 ЗСВ, съдиите от Гражданската колегия и Търговска колегия на Върховния касационен съд, както и за закрито заседание за обсъждане и приемане на доклада на комисията по делото.

II. Да бъдат изпратени покани, като се приложат копия от настоящото разпореждане, от разпореждането за образуване на тълкувателното дело, от искането на председателя на Висшия адвокатски съвет, до главния прокурор, министъра на правосъдието, председателя на Висшия адвокатски съвет, омбудсмана на Република България, ръководителите на секциите по публичноправни науки и на секциите по гражданскоправни науки към Института за държавата и правото при Българската академия на науките, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки“, Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, ръководителите на катедрите по гражданскоправни и публичноправни науки при Юридическия факултет на Университета за национално и световно стопанство, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки и публичен мениджмънт“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, ръководителя на Департамент „Право“ в Нов български университет, програмните координатори по публично право и по частно право към Центъра по юридически науки при Бургаския свободен университет, ръководителя на Катедра „Правни науки“ при Юридическия факултет на Варненския свободен университет, които могат да представят становища **в срок до 15.05.2023 г.**

III. Да бъдат изпратени покани, като се приложат и копия от настоящото разпореждане, от разпореждането за образуване на тълкувателното дело, от искането на председателя на Висшия адвокатски съвет, до председателите на апелативните съдилища, окръжните

съдилища, председателя на Софийския градски съд за изразяване на становище в **срок до 15.05.2023 г.**

IV. Настоящото разпореждане да се публикува на вътрешния и външния сайт на ВКС – секция „Тълкувателни дела“.

**ГАЛИНА ЗАХАРОВА-
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД:**